

DOI No: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh1602>

Geliş Tarihi: 17.02.2019

Kabul Tarihi: 30.04.2019

EĞİTİM BİLİŞİM AĞI (EBA)'NDA YER ALAN TÜRKÇE SORULARININ ÖĞRETİM PROGRAMINA UYGUNLUĞU ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Özcan BAYRAK¹ - Veysel İNCE²

ÖZET

Günümüzde teknoloji baş döndürücü bir hızla gelişmekte ve yaşamımızda önemli bir yer edinmektedir. Teknolojinin gelişimi ve yaygınlaşmasıyla eğitim – öğretim faaliyetlerinde de birtakım değişiklikler kaçınılmaz olmuştur. Eğitimi önemseyen ve gelecek nesilleri teknolojiyle doğru bir şekilde tanıştırmaya çalışan ülkeler de eğitim etkinliklerini teknolojinin sunduğu imkânlarla geliştirme çabasındadırlar. Ülkemizde de Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından eğitim faaliyetlerinde teknolojiye yer vermek ve modern eğitim standartlarını yakalamak adına kapsamlı bir hareket olan FATİH Projesi çalışmaları başlatılmıştır. FATİH Projesi'ne içerik sağlanması anlamında da kısaca EBA olarak ifade edilen Eğitim Bilişim Ağı internet sitesi oluşturulmuştur. Buradan idareci, öğretmen, öğrenci ve velilere kısacası tüm eğitim paydaşlarına yönelik materyaller yayımlanmaktadır. Son yıllarda eğitim sistemimizde adından sıkça söz ettiren EBA'yı genel olarak, hem okuldan hem de evden öğrencilerin bilgi teknolojilerini kullanarak öğrenmelerine yardımcı olan, onlara çok sayıda kaynak sunan bir eğitim portalı olarak düşünebiliriz.

Türkçe dersi için öğrencilerden beklenen Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (TDÖP) yer alan amaç ve kazanımlara ulaşabilmeleridir. Hem sınıf içi hem de sınıf dışı faaliyetlerle bu beklenti daha üst düzeylerde gerçekleştirilebilir. EBA'da Türkçe dersi için yer verilen sorular, testler, uygulamalar gibi eğitim materyalleri TDÖP'teki amaç ve kazanımlara erişilmesini kolaylaştırabilir. Çalışmamızda EBA'da Türkçe dersinde yer alan sorular incelenmiş, bu soruların TDÖP'teki kazanımlarla uygunluğu ele alınmıştır. Böylece EBA'nın mevcut soru içeriği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Eğitim Bilişim Ağı (EBA), FATİH projesi, Kazanım kavrama testi (KKT), Öğretmen, Öğrenci, Türkçe Dersi Öğretim Programı (TDÖP).

---

¹ Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Elazığ, Türkiye

² Abdullah Acar Ortaokulu, Pendik, İstanbul, Türkiye

An Evaluation on The Convenience of Questions in The Education Information Technologies Network (Eitn) to Turkish Class Curriculum

ABSTRACT

Nowadays, the technology is developing so rapidly and it includes a quite important role in our lives. By the developing of technology and its generalizing, some changes which in education-teaching activities are needed. Countries which care the education and present the technology with the following generations accurately try to improve the facility of technology. In our country, by Ministry of National Education (MEB) gives a start to the FATİH Project which aims to integrate the technology wih education activities and aims to come up with the modern education standart. An internet network, which is called as briefly The Education Information Technologies Network (EITN), is created to give an information to FATİH Project. From this internet network, materials are shared for managers, teachers, students and parents. Of late years, in our education-teaching system commonly mentioned EITN system is an important education source for both from schools and homes to reach the information technology.

For the turkish class, from learners are expected to reach the aims and the outcomes. These aims can be carried out with activities and practising which both in class and out class ones. Given questions, tests, applications in EITN for turkish class can made easy to achieve into aims and outcomes in The curriculum of Turkish Class. In this survey, the turkish class questions which is in EBA and the convenience of these questions to the outcomes of The curriculum of Turkish Class are observed. In this way, the questions' content of EITN are searched out.

Key Words: The Education Information Technologies Network (EITN), The FATİH Project, The Gain-grasp test, A teacher, A student, The curriculum of Turkish Class.

I. GİRİş

Yaşamımızın birçok faaliyetinde yer alan teknoloji gün geçtikçe hayatımızda daha çok yer almaktadır. Öyle ki teknoloji geliştiriciler yaşadığımız çağdaki bazı eksiklikleri, ihtiyaçları bu yöndeki çalışmalarla gidermeye çalışmaktadırlar. 1990'lı yıllardan sonra hayatımızda yer alan internet gelişme ve yayılma hızıyla diğer benzer teknolojik buluşlardan farklılık göstermektedir. Söz gelimi, radyo 50 milyon kullanıcıya 38 yılda ulaşmıştır. Televizyon 13 yılda aynı rakama ulaşırken internet ise kullanılmaya başlandığı 1994-1995 yılları arasında 9 ay gibi kısa bir süre içerisinde 50 milyon kişiye ulaşarak tarihteki en hızlı gelişen iletişim aracı olmuştur. (Fırat ve Keskin, s.91)

Teknolojinin hayatımızda oluşturduğu değerışim ve dönüşümden eğitim de payına düşecek şekilde etkilenmiştir. Günümüzde sadece geleneksel

metotlarla eğitim etkinliklerini düzenlemek ve sürdürmek yeterli değildir. Radyoyla başlayan televizyon ve internetle devam eden eğitim faaliyetlerinde teknolojiye yer verilmesinde internetin baş döndürücü gelişimi dikkat çekmektedir. Radyoda sadece sesle bir şeylerin anlatıldığı, öğretildiği bir ortam varken; televizyon ile bu görsel bir niteliğe de kavuşmuştur. Böylece daha fazla duyu organı eğitim uygulamalarında yer almıştır, ancak internetin sağladığı birçok olanak bu iki iletişim aracını geride bırakmıştır. Kısacası, internetin birçok özelliğiyle çoklu eğitim uygulamalarına fırsat verdiğini söyleyebiliriz.

Ülkemizde eğitim faaliyetlerini çağa uygun bir şekilde sürdürmek ve eğitimde var olan teknolojiyi düzenlemek, iyileştirmek adına 2010 yılında Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) adlı bir proje başlatılmıştır. Bu projeye eğitimde teknolojiye daha çok yer vermenin ve modern eğitim standartlarına ulaşmanın hedeflendiği söylenebilir.

FATİH Projesi'ne gerekli olan içeriği sağlamak için Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sitesi hazırlanmıştır. Öğretmen ve öğrencilere ders malzemeleri sunan bu eğitim platformunda derslere ait konu anlatımları, ders notları, sorular, çalışma sayfaları, videolar gibi farklı kaynaklar yer almaktadır.

1.1. Araştırmanın Problem Cümlesi

EBA'da yer alan sorular, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (TDÖP) yer alan kazanımlarla uyumlu mudur? sorusu araştırmamızın problem cümlesidir. EBA'da EBA Ders ve E- Kurs modülünde sorular yayımlanmaktadır. Bu soruların TDÖP'le uyumluluğu çalışmamızın problemini oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, EBA genel ağ sitesinde EBA Ders ve E-Kurs modüllerinde yer alan soruların incelenmesi ve TDÖP'deki kazanımlarla karşılaştırılmasıdır. Araştırmayla, EBA'da yer alan sorular incelenerek soruların TDÖP'e uygunluğu ortaya konacağı gibi çalışma, EBA'nın soru içeriğini ortaya koymayı da hedeflemektedir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim Bilişim Ağı (Eba)’Nda Yer Alan Türkçe Sorularının ğretim Programına Uygunluğu zerine Bir Değerlendirme

Bu alışma, EBA’nın soru içeriğini belirleyecek ve böylece sonraki yıllarda EBA’nın içeriğinin geliştirilmesine katkı sağlayabilecektir. Bununla birlikte EBA’nın diğer içeriklerine yönelik araştırma yapacak olanlara da fikir verebilir.

1.4. Sınırlılıklar

EBA zengin bir içerikle kullanıcılarının karşısına çıkmaktadır. Araştırmamız ise, bu içeriklerden hiç araştırma konusu yapılmamış “sorular” üzerinedir.

Çalışmamızla ilgili sınırlılıkları şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Bu araştırma, EBA’da yer alan sorularla sınırlandırılmıştır. Sorular, EBA Ders ve E – Kurs modülünde yayımlanmaktadır. (EBA’daki sorulara erişim 1 Temmuz 2017 tarihine aittir. Bu tarih, 2016 – 2017 eğitim - ğretim yılı sonu olduğundan seçilmiştir.)

2. Çalışma, ortaokul 5,6,7 ve 8. sınıflarla sınırlandırılmıştır.

II. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAşTIRMALAR

Bu bölümde araştırmamızın kuramsal çerçevesini oluşturan FATİH Projesi, Eğitim Bilişim Ağı (EBA), 2005 ve 2015 Türkçe Dersi ğretim Programları konuları ele alınmıştır.

2.1. Ülkemizde Eğitim Teknolojiyle Dönüşümü: FATİH Projesi

Kapsamlı ve çok yönlü bir çalışma olan FATİH projesi, eğitimde teknolojiyi iyileştirip yaygınlaştırarak eğitim faaliyetlerini yönlendirmeye çalışmaktadır. FATİH Projesi ile eğitimde teknolojiye daha çok yer verilecektir. Böylece, eğitim etkinlikleri çağa uygun duruma getirilebilir.

FATİH Projesi eğitimde çok yönlü bir değerifim, dönüşüm hareketidir. Projenin amacı, eğitimde kapsamlı bir değeriflik yapabilmektir. Bununla birlikte teknolojinin eğitimde yer alması tüm ülkede yaygınlaşabilecektir. Bu durum, öğrencilerin bilişim ve teknoloji kültürünü içselleştirmelerini de sağlayabilir.

Bilişim ve teknoloji kültürünü edinen bireyler sayesinde çağa uygarlık düzeyi yakalanabilir. Böylece, ağın dışında veya gerisinde kalmanın da önüne geçilmiş olur. Dolayısıyla FATİH Projesi bu anlamda, çağa uygarlık düzeyine erişmiş bilgi toplumu oluşturmayı da hedeflemektedir.

Eğitimde FATİH Projesi'nde, başarı faktörleri 5 temel esasa açıklanmıştır. (MEB, 2016):

Erişilebilirlik

Verimlilik

Eşitlik (fırsat eşitliği)

Ölçülebilirlik

Kalite

Kısacası, FATİH Projesi'nde başarı faktörleri ile her zaman ve her yerden kolayca ulaşılabilmeyi, hedefe uygun verimli ortam oluşturmayı, herkesin aynı şekilde faydalanmasını sağlamayı, tüm çalışmalar sonunda değerlendirmeler için dönüt almayı ve bütün bunlarla eğitimin kalitesini fark edilir bir şekilde artırmayı kendisine ilke edinmiştir.

Proje ile Türkiye'deki tüm okullarda hızlı ve güvenli bir internet ağı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bununla birlikte okulların ve dersliklerin teknoloji alt yapısını güçlendirmek için bazı kaynaklar sağlamaya çalışılmaktadır. Bunun için okullara çok fonksiyonlu yazıcı ve yüksek hızlı internet erişimi ile dersliklere etkileşimli tahta ve internet bağlantısı gibi donanım destekleri hazırlanmaktadır.

Şekil 1. Fatih Projesi'nin ana bileşenleri (MEB, 2016).

Şekilde de görüldüğü gibi FATİH Projesi çok yönlü bir eğitim hareketidir. Proje ile okul ve dersliklerin donanım sorunları çözülmeye çalışılmaktadır. Projenin uygulayıcıları olan öğretmenlerin teknik donanım sıkıntılarını hizmetiçi eğitimlerle giderilmeye çalışılmaktadır. Buradaki amaç, öğretim programlarında aktif bir şekilde bilişim teknolojilerini kullanmaktır.

Eğitim Bilişim Ağı (Eba)'Nda Yer Alan Türkçe Sorularının ğretim Programına Uygunluğu zerine Bir Değerlendirme

Tüm bunlarla bilinçli, güvenli bilişim teknolojileri kullanabilen nesiller yetiştirilmesi hedeflenmektedir. FATİH Projesi'ne eğitimle ilgili içeriklerin sağlanması ve yönetilmesi hususunda EBA genel ağ sitesi hazırlanmıştır.

2.2. En ok Aranan Site: EBA

Google adlı ünlü teknoloji firmasının açıklamasına göre, 2016 yılında internette yapılan genel aramalarda Türkiye'den ilk sırayı Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sitesi almıştır. En çok arama talebinin okulların açıldığı hafta olduğu EBA'ya, 120 milyondan fazla giriş yapılmıştır. Siteye en çok girişin İstanbül ilinden olduğu EBA; okul, soru, sınav, dosya, elektronik, projeler, etkinlik gibi sözlerle Google arama motorunda arandı. (<http://www.eba.gov.tr/google;14.01.2018>) 2016'nın son haftalarında açıklanan bu veriler, EBA'nın poplrluğini göstermesi bakımından önemlidir. EBA'ya gerek öğretmenlerin gerekse de ğrenci ve velilerin yoğun ilgi gösterdiğini söyleyebiliriz. EBA'ya giriş için arama motorunda çok kullanılan sözcükler EBA'nın içeriği hakkında fikir verdiği gibi EBA'nın daha çok hangi amaçlarla kullanıldığını da ortaya koymaktadır.

Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen evrimii bir sosyal eğitim platformudur (MEB, 2016). EBA'ya akıllı cep telefonları da dhil olmak üzere hemen hemen her bilişim teknolojisi aracıyla ulaşılabilir.

EBA ğretmenler ve öğrenciler için doğru ders kaynakları sunmaya ve geliştirmeye çalışmaktadır. Tüm faaliyetlerle ilk olarak eğitimde teknolojiye daha çok yer verme amacını taşıdığını söyleyebiliriz.

Öğrencilerin eksik öğrenmelerini en aza indirgemeyi hedefleyen EBA'nın zengin içeriği sayesinde bir fırsat eşitliği sağlamaya çalıştığı söylenbilir. Kısacası, Birden fazla duyuya hitap edebilecek ders malzemeleri ile EBA eğitim faaliyetlerine katkı sağlamaktadır.

Başta ğretmen ve öğrenciler olmak üzere eğitimin tüm paydaşları için hazırlanan EBA'nın amaçları şu şekilde sıralanmıştır (MEB, 2016):

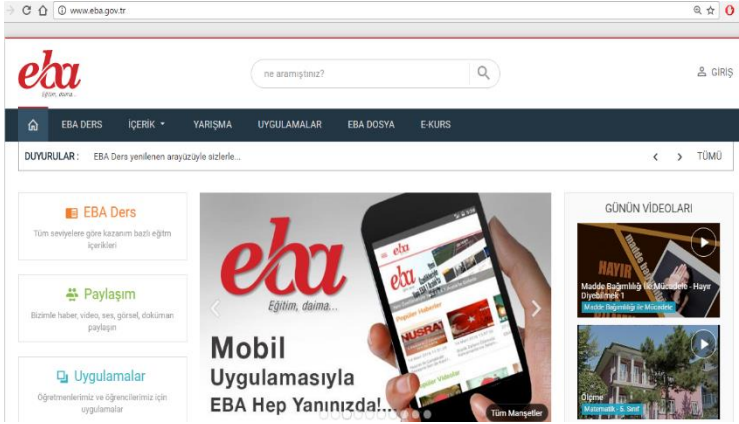
- Farklı, zengin ve eğitici içerikler sunmak,
- Bilişim kültürünü yaygınlaştırarak eğitimde kullanılmasını sağlamak,
- İçerikle ilgili ihtiyaçlarınıza cevap vermek,
- Sosyal ağ yapısıyla bilgi alışverişinde bulunmak,
- Zengin ve gittikçe büyüyen arşiviyle derslere katkı sağlamak,
- Bilgiyi öğrenirken aynı zamanda yeniden yapılandırabilmek ve bilgiden bilgi üretmek,

- Farklı öğrenme stillerine (sözel, görsel, sayısal, sosyal, bireysel, işitsel öğrenme) sahip öğrencileri de kapsamak,
- Bütün öğretmenleri ortak bir paydada buluşturarak eğitime el birliğiyle yön vermelerini sağlamak,
- Teknolojiyi bir amaç olarak değil bir araç olarak kullanmak amacıyla tasarlanan sosyal bir eğitim platformudur.

EBA, 1 Aralık 2016 itibarıyla logosunu da değiştirerek yeni bir yüzle kullanıcılarının karşısına çıkmıştır. Köklü bir değişim içeren Yeni EBA bu yeni görünümüyle de gelişmeye açık yönünü göstermektedir. Yeni EBA'nın önemli özelliklerinden biri erişim kolaylığıdır. İstenilen bilgiye ulaşmayı sadeleştiren bu sürüm ile aranan bilgiye ulaşmak daha da basitleştirilmiştir.

Büyük çapta bir içeriğe sahip olan EBA; öğretmen, öğrenci ve diğer kullanıcılara ciddi kaynak sunmaktadır. EBA'ya mobil uygulamasıyla da akıllı telefonlardan kolayca erişilebilir. Mobil uygulamayla birlikte EBA mekân sınırını ortadan kaldırmaya yönelik önemli bir adım atmıştır.

Şekil 2. EBA'nın açılış sayfası

2.3. 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı

Dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi öğrenme alanlarından oluşan 2005 TDÖP yapılandırmacı yaklaşımı esas almıştır. 2005 TDÖP'te; Programın temel yaklaşımı, yapısı, genel amaçları, temel becerileri, dil becerileri ve dil bilgisi hakkında bilgi verildikten sonra kazanımlara ve bunlarla ilgili etkinlik örneklerine yer verilmiştir.

“Türkçe öğrenimi, anlama, yorumlama, iletişim kurma becerilerinin gelişmesine yönelik olan dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma öğrenme

Eğitim Bilişim Ağı (Eba)'Nda Yer Alan Türkçe Sorularının ğretim Programına Uygunluğu zerine Bir Değerlendirme

alanları ile dil bilgisinden oluşur. Sözü geçen öğrenme alanları birbiriyle etkileşim hlinde olduğundan bir bütünlük içinde ele alınmalıdır” (MEB, 2006, s.2). Programda, ğretimi kolaylaştırmak için öğrenme alanları ayrı ayrı düzenlense de bunların bir bütün olarak düşünülmesi ve değerlendirilmesi önem arz etmektedir. nemli olan öğrencilerin tüm dil becerilerini içselleştirerek hayatlarında kullanabilmeleridir.

“Dil bilgisi konularının anlama olan katkısına özellikle dikkat edilmesi, konuların birer beceriye dönüşmesine yardımcı olacaktır. Bu bağlamda konuların konuşma ve yazma becerileriyle ilişkilendirilmesi gerekmektedir” (MEB, 2006, s.8). 2005 TDP’te dil bilgisinin bağımsız bir alan olmadığı dil becerileriyle birlikte düşünülmesi gerektiği ifade edilmiştir. Dil bilgisi, tek başına kuru bilgilerden başka bir Őey değildir, amaç, bu bilgileri birer beceriye dönüştürebilmektir.

2006-2007 Öğretim yılıyla uygulamaya geçilen 2005 TDP’n yerini 2015 yılında hazırlanan ve 2016-2017 ğretim dönemiyle kademeli olarak geçilen 2015 TDP almıştır.

2.4. 2015 Türkçe Dersi ğretim Programı

2015 TDP’te ilkokul ve ortaokul kademesi birlikte ele alınmıştır. Bir nceki program olan 2005 TDP’te ise bu iki kademe birlikte düzenlenmemiştir. Kısacası, 2015 TDP’n birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar Türkçe öğrenimini bir bütün olarak düşündüğünü söyleyebiliriz.

Giriş bölümünde program hakkında bilgi verilmiş ve programın temel yaklaşımı, genel amacı, yapısı açıklanmıştır. 2005 TDP’e göre daha sade hazırlanan 2015 TDP’te öğrenme alanlarında da değerliğliğe gidilmiştir. Bu yöndeki en önemli değerliğlik dil bilgisi öğrenme alanına yer verilmeyişidir. Dil bilgisi konuları sözlü iletişim, okuma ve yazma öğrenme alanlarında bulunmaktadır. Yine bir önceki programda ayrı ayrı ele alınan dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanları bu programda sözlü iletişim çatısı altında toplanmıştır.

Programla şunlar hedeflenmiştir: “Basılı ve elektronik ortamlarda dinlediklerini ve okuduklarını anlayan, kendilerini yazılı ve sözlü olarak ifade eden; eleştirel, yansıtıcı ve yaratıcı düşünen, milli, manevi ve evrensel değerlere duyarlı bireyler yetiştirmek amaçlanmıştır (MEB, 2015, s. 4). Programda elektronik ortamlardaki bilgilerinden de doğru anlaşılması vurgulanmıştır. Bu da programın günceli yakaladığını göstermektedir. Günümüz dünyasında teknolojik ortamlardaki bilgi akışını doğru anlamak ve kavramak gereklidir. Programda da bu hususa yer verilmiştir. Kısacası, 2015 TDP öğrencilerden her türlü bilgiyi

doğru anlamasını, anlatmasını ve gerek ulusal gerek uluslar arası değerlere duyarlı olan, eleştirel düşünen bireyler hedeflemektedir.

Tablo 1. 2005 ile 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programlarının öğrenme alanları bakımından karşılaştırılması.

Öğrenme Alanları	2004 TDÖP (1-5.Sınıflar)	2005 TDÖP (6-8.Sınıflar)	2015 TDÖP (1-8.Sınıflar)
Dinleme	+	+	-
Konuşma	+	+	-
Okuma	+	+	+
Yazma	+	+	+
Görsel Okuma ve Görsel Sunu	+	-	-
Sözlü İletişim	-	-	+
Dil Bilgisi	-	+	-

III. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde 5. sınıflar için 2015 TDÖP; 6,7, ve 8. sınıflar için ise 2005 TDÖP'te yer alan kazanımlar EBA Ders ve E- Kurs modüllerindeki sorularla karşılaştırılmıştır.

EBA Ders ve E- Kurs modüllerinden çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulara ulaşılabilir. EBA Ders bölümünden ayrıca ders içi ya da ders dışı etkinliklerde kullanılacak uygulamalara da yer verilmiştir. EBA Ders modülü sınıf seviyelerine göre ders, ünite, konu seçimi yapılabilecek şekilde düzenlenmiştir. E- Kurs modülünden ise; MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÖDSGM) tarafından hazırlanan kazanım kavrama testleri (KKT), değerlendirme sınavları (DS) gibi soru kaynaklarına ulaşılabilir.

3.1. 5. Sınıflarda Yer Alan Sorular ve TDÖP'le Karşılaştırılması

Tablo 2. EBA'da 5. Sınıf düzeyinde yer alan toplam soru ve uygulama sayıları

Öğrenme Alanı	Uygulama Sayısı	AKT'de Alan Sayısı	Yer Soru	AKT'de Alan Sayısı (Öğretmene Özel)	Yer Soru	Yazılı ve Çalışma Soruları Soru Sayısı

Eğitim Bilişim Ağı (Eba)'Nda Yer Alan Türkçe Sorularının ğretim Programına Uygunluğu zerine Bir Değerlendirme

Sözlü İletişim	8	5	5	
Okuma	34	100	100	
Yazma	15	50	50	
Dil bilgisi	11	60	60	
Çalışma Soruları				4
Toplam	68	215	215	4

Tabloda 5. sınıfların 2015 TDP'teki öğrenme alanlarına göre EBA Ders'teki uygulama, çoktan seçmeli ve açık uçlu soru sayıları yer almıştır. Tabloyu incelediğimizde öğrenme alanlarının tamamında 430 çoktan seçmeli soru yayımlanmıştır. Bunların yarısı sadece öğretmenlere açılmaktadır. Bu durumun bazı soruların sınıf içinde kullanımını kolaylaştırdığı söylenebilir. ğrenme alanları bakımından değerlendirildiğinde en çok okuma öğrenme alanında soru yer alırken en az soru sözlü iletişim öğrenme alanındadır. Yazılı ve çalışma sorularında ise açık uçlu sorulara yer verilmiştir. Buradaki 4 soru daha çok okuma, yazma öğrenme alanları ile ilgilidir.

2015 TDP'te 5. sınıf düzeyinde sözlü iletişim, okuma, yazma öğrenme alanları ve bunlara ait kazanımlar bulunmaktadır. Sözlü iletişimle ilgili 12, okuma öğrenme alanında; anlamada 13, akıcı okumada 4, söz varlığında 6, yazma alanında ise 13 kazanım yer almaktadır. EBA Ders'te ayrı bir ünite olarak düzenlenen dil bilgisi ünitesine ait kazanımlar ise okuma ve yazma öğrenme alanlarında yer almaktadır. Dil bilgisi ile ilgili okuma öğrenme alanının söz varlığı bölümünde 2, yazma öğrenme alanında ise 3 kazanım yer almaktadır. 2015 TDP'teki 5. sınıf seviyesindeki kazanımları okuma, yazma, sözlü iletişim olarak sıralayabiliriz. Tabloda EBA Ders'te en çok uygulama ve çoktan seçmeli soru da okuma alanındadır, ancak dil bilgisi sadece 5 kazanımla yer alırken soru sayısı bakımından 2. sıradadır ve hemen hemen yazma ile aynı uygulama sayısına sahiptir. Bu noktada sözlü iletişim gerek uygulama sayısı gerekse de çoktan seçmeli soru sayısı olarak en az temsil edilen alandır. Bu durum, sözlü iletişimin çoktan seçmeli sorularla ölçülmesinin zor olmasıyla açıklanabilir. Sözlü iletişim öğrenme alanında daha çok uygulamaya yer verilmesi öğrencilerin bu alandaki kazanımlara ulaşılmasını kolaylaştırabilir. Okuma ve yazma öğrenme alanları için önemli olan açık uçlu sorular ise çoktan seçmeli sorularla karşılaştırıldığında az sayıda soruyla ölçülmeye çalışılmaktadır. Kısacası, açık uçlu soruların kazanımlara göre yetersiz olduğunu söyleyebiliriz.

2016 - 2017 eğitim - öğretim döneminde ortaokulun ilk düzeyi olan 5. sınıflarda 16 KKT’de toplam 188 çoktan seçmeli soru yer almaktadır. 16. test olan görsel okumada 8, diğer testlerde ise on ikişer soru bulunmaktadır.

Destekleme ve yetiştirme kursları için yayımlanan KKT’lerden 5,7 ve 12. testler dil bilgisi; 14 ve 15. testler ise ses bilgisi, yazım ve noktalama kurallarıyla ilgili bilgileri ölçmektedir. Bunlar dışındaki 11 test anlam bilgisi sorularından oluşmaktadır. 2015 TDÖP’te yer alan okuma ve yazma öğrenme alanlarına ait kazanımların dağılımı KKT soru sayılarına yansımıştır. 2015 TDÖP’te dil bilgisi konuları da okuma ve yazma öğrenme alanlarındadır. Dolayısıyla, testlerin sözlü iletişim başlığı dışındaki okuma ve yazmada yer alan kazanımları ölçtüğü söylenebilir.

Destekleme ve yetiştirme kursları için belli aralıklarla değerlendirme sınavları da yayımlanmaktadır. Her değerlendirme sınavında 20 soru yer almaktadır. Bu sorular sınıf içi uygulamalarda da kullanılabilir. 5. Sınıf için 2 değerlendirme sınavında toplam 40 soru bulunmaktadır. Bu sorular destekleme yetiştirme kurslarında uygulanan planlardaki kazanımlarla ilgilidir. Bu kazanımlar TDÖP’e uygun bir sıra gözetilerek yer almıştır.

3.2. 6. Sınıflarda Yer Alan Sorular ve TDÖP’le Karşılaştırılması

Tablo 3. EBA’da 6. Sınıf düzeyinde yer alan toplam soru ve uygulama sayıları

Öğrenme Alanı	Uygulama Sayısı	AKT’de Yer Alan Soru Sayısı	AKT’de Yer Alan Soru Sayısı (Öğretmene Özel)	KT’de Yer Alan Soru Sayısı	Yazılı ve Çalışma Soruları Sayısı
Anlam Bilgisi	105	205	85	80	
Ses Bilgisi, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri	21	79	10	20	
Dil bilgisi	37	120	90	30	
Dinleme/İzleme Konuşma	39				
Çalışma Soruları					10
Toplam	202	404	185	130	10

Eğitim Bilişim Ağı (Eba)'Nda Yer Alan Türkçe Sorularının ğretim Programına Uygunluğu zerine Bir Değerlendirme

Tabloyu incelediğimizde 6. sınıf düzeyinde en fazla uygulamanın anlam bilgisi ünitesinde olduğu görülür. Bunu dinleme/izleme, konuşma ve dil bilgisi üniteleri izler. Burada en az uygulama ses bilgisi, yazım kuralları ve noktalama işaretleri konusundadır. oktan seçmeli sorulara baktığımızda birincilik yine anlam bilgisindedir. Anlam bilgisini dil bilgisi ve ses bilgisi, yazım kuralları ve noktalama işaretleri konusu izler. Dinleme/izleme, konuşma ünitesinde ise herhangi bir çoktan seçmeli soruya yer verilmemiştir. 6. sınıflar için toplam 719 çoktan seçmeli soruya yer verilmiştir. Bu sayı bir alt sınıftan fazladır. Dolayısıyla, sınıf seviyesi gözetilerek soru sayılarının artırıldığı söylenebilir. Yine 5. sınıflarda yer verilmeyen konu testleri (KT) de burada yer almaktadır. Öğretmenlere açılan sorular ise, 5. sınıflarda olduğu gibi eşit değil diğer AKT'lerin yarısından azdır. Çalışma sorularını değerlendirdiğimizde bu sınıf düzeyinde sadece 10 soru yer almaktadır. Bu sayının 5. sınıflara göre fazla olduğu görülse de TDP'teki kazanımların ölçülmesi bakımından yetersiz olduğu söylenebilir.

2005 TDP'e baktığımızda dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi olmak üzere 5 öğrenme alanı karşımıza çıkmaktadır. 2015 TDP'e göre biraz daha farklı düzenlenen bu programda dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma alanlarının büyük bir çoğunluğu 6,7, ve 8. sınıflar için ortak düzenlenmiştir, ancak yazma bölümünde yazım kuralları ve noktalama işaretleri sınıf düzeylerine göre verilmiştir. Ayrıca, dil bilgisi alanı sınıf seviyelerine göre düzenlenmiştir. Kısacası, 2005 TDP'e göre yapacağımız değerlendirmede ortaokulun bu 3 sınıfı için genellikle benzer yorumlar yapılabilir.

2005 TDP'te okuma öğrenme alanında 5 amaç ve bu amaçları gerçekleştirmek üzere belirlenmiş 51 kazanım yer almaktadır. (MEB, 2005, s.24-29).

1. Okuma kurallarını uygulama
2. Okuduğu metni anlama ve zmleme
3. Okuduğu metni değerlendirme
- 4.Söz varlığını zenginleştirme
5. Okuma alışkanlığı kazanma

EBA Ders'te yer alan anlam bilgisi soruları daha çok okuma öğrenme alanında yer alan amaçları gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Burada amaç; öğrencilerin okuduklarını anlaması, zmlemesi ve bir okuma alışkanlığına sahip olmasıdır.

2005 TDÖP'te yazma becerisinde 6 amaç, 42 kazanım bulunmaktadır. Bu 5 amaçtan birincisinde 11, ikincisinde 12, üçüncüsünde 4, dördüncüsünde 3, beşincisinde 10, altıncısında ise 2 kazanım yer almaktadır. 6,7, ve 8. sınıflar için yazma öğrenme alanında yer alan tüm amaç ve kazanımlar ortaktır. Sadece altıncı amaçta yer alan kazanımlardaki yazım kuralları ve noktalama işaretleri sınıfların seviyelerine göre ele alınmıştır. 6. sınıf seviyesinde yer alan ses bilgisi konuları da altıncı amaç içerisinde yazım kurallarında yer almaktadır.

2005 TDÖP'te yazma başlığında altı amaç yer almaktadır. Bu altı amaç şu şekilde sıralanmıştır (MEB, 2005, s.30-36).

1. Yazma kurallarını uygulama
2. Planlı yazma
3. Farklı türlerde metinler yazma
4. Kendi yazdıklarını değerlendirme
5. Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma
6. Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

2005 TDÖP'te dil bilgisi öğrenme alanında 2 amaç ve bunlara ait 16 kazanım bulunmaktadır (MEB, 2005, s.41-42).

1. Kelimenin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama
2. Kelime türleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

EBA Ders'te 6. sınıflar için dil bilgisi bölümü “Kelimenin Yapı Özellikleri ve Kelime Türleri” olmak üzere iki başlık olarak ele alınmıştır. Yani, 2005 TDÖP'te yer alan amaçlara başlıklar oluşturulmuştur. 2005 TDÖP'te dil bilgisi öğrenme alanının diğer öğrenme alanlarına göre hem çoktan seçmeli sorularla hem de açık uçlu sorularla ölçülmesinin daha kolay olduğu söylenebilir.

2005 TDÖP'te dinleme/izleme ve konuşma becerilerine ait öğrenme alanlarını içeren kazanım tablosuna ilk sırada yer verilmiştir. EBA Ders'te ise ünite olarak son sırada yer almaktadır. 2005 TDÖP'te dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanları 6,7, ve 8. sınıflar için ortak düzenlenmiştir. Yani, sınıf seviyeleri ayrı olarak ele alınmamıştır. Dinleme/izleme öğrenme alanında yer verilen amaçlar şunlardır (MEB, 2005, s.13-18):

1. Dinleme/izleme kurallarını uygulama
2. Dinleneni/izleneni anlama ve çözümlleme
3. Dinlediklerini/izlediklerini değerlendirme

Eğitim Bilişim Ağı (Eba)'nda Yer Alan Türkçe Sorularının Öğretim Programına Uygunluğu Üzerine Bir Değerlendirme

4. Söz varlığını zenginleştirme

5. Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

Konuşma öğrenme alanında da 5 amaç yer almaktadır (MEB, 2005, s.19-23):

1. Konuşma kurallarını uygulama

2. Sesini ve beden dilini etkili kullanma

3. Hazırlıklı konuşmalar yapma

4. Kendi konuşmasını değerlendirme

5. Kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

2005 TDÖP'te dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanları 2015 TDÖP'te sözlü iletişim başlığında ele alınmıştır. EBA Ders'te 5. sınıf düzeyinde sözlü iletişim başlığı altında verilmesinin bununla ilgili olduğu söylenebilir.

6. sınıfta toplam 16 KKT'de, 192 soru bulunmaktadır. Bu sayı hemen hemen 5. Sınıflarla aynıdır. Tüm testlerde on ikişer soru yer almaktadır. 1,6 9,11,13. testler dil bilgisi; 14 ve 15. testler yazım ve noktalama kuralları, 16. test ise metin türleriyle ilgili bilgileri çoktan seçmeli sorularla ölçmeye çalışmaktadır. Geriye kalan 8 test anlam bilgisi konusundadır. Kısacası, 6. sınıflar için yer verilen testlerin yarısı anlam bilgisi konularını oluştururken diğer yarısı da diğer konulardan oluşmaktadır.

2005 TDÖP'te yer verilen dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanlarında soru bulunmamaktadır. Kısacası, KKT'ler okuma, yazma, dil bilgisi öğrenme alanlarındaki kazanımlarla ilgilidir.

6. sınıf düzeyinde de 5. sınıflarda olduğu gibi 2 değerlendirme sınavında toplam 40 soru yer almıştır. Bu sorular da 2005 programından hazırlanan ve destekleme yetiştirme kurslarında kullanılan planlardaki kazanımları kapsamaktadır.

3.3. 7. Sınıflarda Yer Alan Sorular ve TDÖP'le Karşılaştırılması

Tablo 4. EBA'da 7. Sınıf düzeyinde yer alan toplam soru ve uygulama sayıları

Öğrenme Alanı	Uygulama Sayısı	AKT'de Yer Alan Soru Sayısı	AKT'de Yer Alan Soru Sayısı (Öğretmene Özel)	KT'de Yer Alan Soru Sayısı	Yazılı ve Çalışma Soruları Bölümündeki Soru Sayısı
Anlam Bilgisi	145	249	95	30	
Ses Bilgisi, Yazım Kuralları	25	80	10	20	

ve Noktalama İşaretleri					
Dil bilgisi	27	80	75	40	
Dinleme/İzleme Konuşma	37				
Çalışma Soruları					10
Toplam	234	409	180	90	10

Tabloda görüldüğü gibi EBA Ders'te 7. sınıflarda da en çok uygulama ve çoktan seçmeli soru anlam bilgisi konusundadır. Uygulama sayısı bakımından anlam bilgisini dinleme/izleme, konuşma, dil bilgisi ve son olarak da ses bilgisi, yazım kuralları ve noktalama işaretleri konuları takip eder. Dinleme/izleme, konuşma ünitelerinde 7. sınıf seviyesinde de sadece uygulamalar yer almaktadır. Çoktan seçmeli sorularda ise; anlam bilgisi, dil bilgisi, ses bilgisi, yazım kuralları ve noktalama işaretleri şekilde bir sıralama vardır. Bu sıralama 5 ve 6. sınıflarla aynıdır. Bu sınıf düzeyinde toplam 679 çoktan seçmeli soru yer almaktadır. Bu sayı 6. sınıflarda yer verilen çoktan seçmeli soru sayısından azdır. 6. sınıfların özellikle konu testinde daha çok soruyla yer aldığı görülmektedir. 5. sınıfla başlayan ortaokul kademesinin soru sayısı 6. sınıf seviyesinde artarken 7. sınıflarda daha az sorunun yer aldığı görülmektedir. Çalışma soruları olarak burada da 6. sınıflarda olduğu gibi sadece 10 soru vardır ve açık uçlu soruların bulunduğu bu kaynakların 2005 TDÖP'e göre yetersiz olduğunu söyleyebiliriz.

6. sınıflarda olduğu gibi burada da 16 KKT'de, 192 soru yer almaktadır. Her testte on iki soru yer almaktadır. 7. sınıflarda bulunan KKT'lerden 1,2 5 ve 9. testler dil bilgisi; 14 ve 15. testler 6. sınıflarda olduğu gibi yazım ve noktalama kuralları, 16. test ise yine 6. sınıf seviyesinde de bulunan metin türleriyle ilgilidir.

7. sınıflarda doğrudan anlam bilgisi ile ilgili 9 test vardır. Yani, testlerin yarısından fazlası anlam bilgisi üniteleri ile ilgiliyken kalan testler ise diğer konulardan oluşmaktadır.

7. sınıflarda da 2005 TDÖP'te bulunan okuma, yazma, dil bilgisi öğrenme alanlarındaki kazanımlarla ilgili soru yer alırken dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanlarında herhangi bir soru bulunmamaktadır. Daha çok bu üç öğrenme alanını ölçmeye yönelik sorular bulunmaktadır.

7. sınıf için 2 değerlendirme sınavı yayımlanmıştır. Burada toplam 40 soru yer almaktadır. Buradaki sorular destekleme yetiştirme kurslarında kullanılan planlara göre hazırlanmıştır. Bu plandaki kazanımlar 2005 programını içermektedir. Kısacası 5,6 ve 7. sınıflarda aynı sayıda değerlendirme sınavı ve soru sayısı bulunmaktadır.

3.4. 8. Sınıflarda Yer Alan Sorular ve TDÖP'le Karşılaştırılması

Tablo 5. EBA'da 8. Sınıf düzeyinde yer alan toplam soru ve uygulama sayıları

Öğrenme Alanı	Uygulama Sayısı	AKT'de Yer Alan Soru Sayısı	AKT'de Yer Alan Soru Sayısı (Öğretmene Özel)	KT'de Yer Alan Soru Sayısı	Yazılı ve Çalışma Soruları Bölümündeki Soru Sayısı
Anlam Bilgisi	152	250	180	254	
Ses Bilgisi, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri	33	70	10	26	
Dil bilgisi	36	70	70	202	
Dinleme/İzleme Konuşma	29				
Çalışma Soruları					10
Toplam	250	390	260	482	10

Tabloda da görüldüğü gibi uygulama sayısı bakımından anlam bilgisini, dil bilgisi, ses bilgisi, yazım kuralları ve noktalama işaretleri, dinleme/izleme, konuşma sırası izlemektedir. Çoktan seçmeli sorularda yine anlam bilgisinin en fazla soru sayısına sahip olduğu görülmektedir. Burada anlam bilgisini, dil bilgisi, ses bilgisi, yazım kuralları ve noktalama işaretleri konuları takip etmektedir. Dinleme/izleme ve konuşma alanlarında ise yine herhangi bir çoktan seçmeli soru bulunmamaktadır. Gerek uygulama sayılarındaki gerekse de çoktan seçmeli soru sayılarındaki sıralamada 6 ve 7. sınıflara yakın bir sonuç olduğu görülmektedir. Bu durumun 2005 programında 6,7 ve 8. sınıfların ortak düzenlenmesinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

8. sınıflarla ilgili tabloya göre, bu ortaokul kademesinde 250 uygulamaya, 1132 çoktan seçmeli soruya yer verilmiştir. Bu sayılar diğer sınıflara göre oldukça fazladır. Bu durum, 8. sınıfların liseye geçiş kademesi olmasıyla açıklanabilir.

Ortaokulun son sınıf düzeyi olan 8. sınıf aynı zamanda TDÖP'teki kazanımların tamamlandığı dönemdir. Yani, bir sıra, aşamalılık içeren TDÖP'teki kazanımlar 8. sınıf ile tamamlanmaktadır. Dolayısıyla EBA Ders'te

diğer sınıf düzeylerine göre daha fazla sorunun yer aldığı 8. sınıf düzeyi için kazanım testlerinde de aynı durum söz konusudur.

8. sınıflar için diğer sınıf düzeylerinin iki katı kadar kazanım testi hazırlanmıştır. Örneğin 5,6 ve 7. sınıflarda cümlede anlam için 2 test yer alırken 8. sınıflarda 4 test bulunmaktadır.

8. sınıflar için toplam 32 KKT'de, 378 soru bulunmaktadır. 11. Testte 10, 12. testte 9, 30. testte 11 diğer testlerde ise 12 soru yer almaktadır.

8. Sınıflarda yer verilen KKT'lerden 10'u dil bilgisi 4'ü yazım ve noktalama kuralları 17'si anlam bilgisi 1'i ise metin türleriyle ilgilidir. 8. sınıflarda da testlerin önemli bir miktarını anlam bilgisi konuları oluşturmaktadır. Yine, diğer şubeler için geçerli olan dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanlarına yönelik soru burada da bulunmamaktadır. Kısacası KKT'lerde 2005 TDÖP'te yer alan okuma, yazma, dil bilgisi alanlarına yönelik soruların bulunduğunu ve bu alanlarla ilgili bilgileri ölçtüğünü söyleyebiliriz.

Ortaokulun son kademesi olan 8. sınıf da diğer sınıflardan farklı olarak 4 değerlendirme sınavı bulunmaktadır. Bu bölümde toplam 80 soru yer almaktadır. Buradaki sorular hazırlanırken de destekleme ve yetiştirme kurslarında kullanılan planlar dikkate alınmıştır. Kısacası, bu planda yer alan kazanımlar da 2005 programının kapsamındadır.

IV. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

EBA'nın kullanımıyla ilgili farklı araştırmalar bulunmakla birlikte içerik araştırması şimdiye kadar yapılmamıştır. Çalışmamızda EBA'nın soru içeriği ele alınmış ve değerlendirilmiştir.

Günümüz eğitim uygulamalarında öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmelerinde farklı içeriklere sahip kaynakların kullanımı derslere ait kazanımlara kolaylıkla ulaşılmasını sağlayabilir. Bu durum EBA'yı önemli bir noktaya taşımaktadır. Çok çeşitli kaynakların sunumuna ve kullanımına imkân veren EBA öğrencilerin öğrenme düzeylerine katkı sağlayabilir.

EBA Ders'te ortaokul sınıf seviyelerine göre yer verilen uygulama ve soru sayılarının toplamını incelediğimizde şu sonuçları söyleyebiliriz:

1. Uygulama sayılarına bakıldığında 5. sınıftan 8. sınıfa doğru bir artış olduğu göze çarpmaktadır. Buna göre, 5. sınıfta 68, 6. sınıfta 202, 7. sınıfta 234, 8. sınıfta 250 uygulamaya yer verilmiştir.

2. AKT sayılarına baktığımızda ise, 8. sınıfta bir düşüş olduğu görülmektedir. Bu durumun 8. sınıfta daha çok KT'ye yer verilmesinden kaynaklandığı söylenebilir. Buna göre, 5. sınıfta 215, 6. sınıfta 404, 7. sınıfta 409, 8. sınıfta 390 AKT'ye yer verilmiştir.

Eğitim Bilişim Ağı (Eba)'Nda Yer Alan Türkçe Sorularının ğretim Programına Uygunluğu zerine Bir Değerlendirme

3.Bazı AKT'ler öğretmene özel adıyla açılmaktadır. Öğrenciler bu soruları görememektedir. Diğer AKT'lerle aynı başlıklarda hazırlanan bu sorulara baktığımızda 7. sınıf seviyesinin en az öğretmene zel AKT'ye sahip olduğu görülmektedir. Buna göre, 5. sınıfta 215, 6. sınıfta 185, 7. sınıfta 180, 8. sınıfta 260 öğretmene zel AKT bulunmaktadır.

4. KT sayılarını incelediğimizde 5. sınıfta hiç KT düzenlenmediğini görmekteyiz. Burada dikkat çeken diğer bir durum ise, 8. sınıflar için yer verilen KT sayısının diğer sınıf düzeylerinin birkaç katı olduğudur. Buna göre, 6. sınıfta 130, 7. sınıfta 90, 8. sınıfta 482 KT sorusu yer almaktadır.

5. EBA Ders'le ilgili son olarak yazılı ve çalışma sorularına baktığımızda az sayıda açık uçlu sorunun yer aldığı görülmektedir. TDP'lerdeki kazanımlara göre oldukça yetersiz olan bu bölümde 5. sınıfta 4, 6,7,8. sınıflarda ise onar soru vardır.

E- Kurs'ta sınıf seviyelerine göre yer verilen KKT ve DS'lerdeki çoktan seçmeli soruların toplamını incelediğimizde şu sonuçlara ulaşabiliriz:

1. 5. sınıflar en az soru sayısına sahip olan sınıf düzeyidir. Burada toplam 228 soru yer almaktadır.

2. 6 ve 7. sınıflar için hem KTT hem de DS'de yer verilen soru sayısı aynıdır. Yani her iki sınıf için toplam 232 soru vardır.

3. 8. sınıflar için yer verilen KTT ve DS sayılarına baktığımızda diğer sınıfların iki katından fazla olduğu görülmektedir. Burada toplam 458 soru bulunmaktadır.

Çalışmamızda EBA'daki çoktan seçmeli soruların hem EBA Ders'te hem de E-Kurs'ta yer aldığı için sınıf seviyeleri için yeterli olduğu söylenebilir.

TDP'te yer verilen kazanımların büyük bir çoğunluğu EBA'da çoktan seçmeli sorularla ölçülmektedir; ancak dinleme/izleme, konuşma öğrenme alanlarında çok az çoktan seçmeli soruya yer verilmiştir.

EBA Ders modülünde yer verilen yazılı ve çalışma soruları başlığında açık uçlu sorulara bulunmaktadır, ancak buradaki sorular daha çok okuma ve yazma öğrenme alanlarıyla ilgilidir ve 5. sınıf düzeyinde 1, diğer sınıflarda ise ikişer çalışma kâğıdı yer almaktadır. Üstelik bu etkinlik sayfalarında dil bilgisi öğrenme alanına ait herhangi bir soru bulunmamaktadır. Az sayıda sorunun yer aldığı bu çalışma kâğıtları kazanımları ölçmekte yetersiz kalmaktadır. Açık uçlu soruların yer aldığı yazılı ve çalışma sayfaları artırılarak daha fazla kazanım ölçülebilir. Hatta dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanlarına yönelik de öğrencilerin bu becerilerini yönlendirecek, sınıf içi çalışmalarda kullanılacak çalışma soruları yayımlanabilir. Böylece tüm öğrenme alanlarına yönelik açık uçlu sorulara yer verilebilir.

EBA Ders'te yer alan sorular daha çok Vitamin logosu taşımaktadır. KKT'lerdeki sorular ise MEB'te fiilen çalışan öğretmenler tarafından hazırlanmaktadır.

EBA'daki içeriklere tüm öğretmenlerin katılım sağlaması anlamında bir modül oluşturulabilir. Bu modüle öğretmenler soru ekleyebilir, daha sonra akademik incelemelerden geçirilen sorular EBA sisteminde kullanılabilir. Modüle eklediği soruları MEB uzmanları ve akademisyen incelemesinden geçen öğretmenlere hizmet puanı, başarı belgesi gibi soru yazmayı teşvik edici ödüllendirmeler yapılabilir. Buradaki amaç, tüm eğitim çalışanlarının sürece aktif katılımını sağlayabilmektir. İçerik zenginleştirilmesine yönelik tüm bu hamleler EBA'nın gelişimine önemli katkılar sağlayabilir.

EBA'daki ünite ve konu başlıklarının çok iyi hazırlandığı söylenebilir. Başlıklar, alt başlıklar ve bunlara ait ders materyallerinin tamamı TDÖP'te yer verilen kazanımlarla uyumludur.

EBA Ders'te dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanları daha çok uygulamalarla ölçülmektedir. Bu uygulamaların sınıf içinde kullanımı öğrencilerin TDÖP'te sözü edilen alanlardaki kazanımlara ulaşmasını kolaylaştırabilir.

2005 TDÖP ve 2015 TDÖP'te öğrenme alanlarının sıralaması ile EBA Ders'teki ünitelerin sıralamasında küçük değişiklikler olduğu görülmektedir. Örneğin dinleme/izleme, konuşma öğrenme alanları 2005 TDÖP'te ilk sıralarda iken, EBA Ders'te son ünite olarak yer almıştır.

E- Kurs modülünden de erişilen kazanım kavrama testleri 90 milyonu aşan indirilme sayısı ile popüler bir alan olmuştur, ancak KKT'lerde yer alan soruları daha verimli bir şekilde çözebilmek için yazıcıya ihtiyaç duyulabilir. Bu testlerin daha işlevsel kullanımı için yıl boyunca yayımlanan testler bir sonraki senenin çalışma kitaplarında basılabilir.

KAYNAKÇA

Aydın C.H., Mutlu M.E, Karadağ N., Usta İ., Aydın S., Fırat M., Özdamar Keskin N.....(Editörler : Volkan Yüzer, M. Recep Okur) (2015). Temel Bilgi Teknolojileri - I. Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yay. EBA. (2018) “*Google 2016 Arama Trendleri*”. (<http://www.eba.gov.tr/google>; adresinden 14 Ocak 2018 tarihinde erişilmiştir).

Eğitim Bilişim Ağı (Eba)'Nda Yer Alan Türkçe Sorularının ğretim Programına Uygunluğu zerine Bir Değerlendirme

Mill Eğitim Bakanlığı. (2006). *Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) ğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara, MEB Yayınları.

Mill Eğitim Bakanlığı. (2015). *Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) ğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara, MEB Yayınları.

Mill Eğitim Bakanlığı. (2016). *EBA Hakkında*. (<http://www.eba.gov.tr/hakkında/tam>; adresinden 04 Aralık 2016 tarihinde erişilmiştir).

Mill Eğitim Bakanlığı. (2016). *Eğitimde Fatih Projesi Hakkında*. (<http://fatihprojesi.meb.gov.tr/proje-hakkında/>; adresinden 05 Aralık 2016 tarihinde erişilmiştir).